

Een slechte plek en dan? en Melo-intensief

Landelijke aaltjesdag
6 december 2012
Egbert Schepel

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Diagnose van een slechte plek

- Deze presentatie alleen gericht op aaltjes schade
- Sluit andere oorzaken echter nooit uit.
- Veel andere en gecombineerde schade in het veld, zoals:
 - Structuurschade
 - Bemestingsproblemen
 - uitgangsmateriaal niet gezond etc. etc.

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

slecht groeiende gewassen veroorzaakt door:

• aardappelcysteaaltjes	<i>Globodera</i> spp.
• bietencysteaaltjes	<i>Heterodera</i> spp.
• wortelcysteaaltjes	<i>Pratylenchus</i> spp.
• wortelknobbelaaltjes	<i>Meloidogyne</i> spp.
• vrijlevend wortelaaltjes	<i>Trichodorus</i> spp.
• stengelaaltjes	<i>Ditylenchus</i> spp.
• overige	

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Wat gaat er fout?

- Vaak wordt schade voor lief genomen: 'altijd al een slechte plek geweest'
- Slechte plekken worden gecamoufleerd met een overmaat N.
- Bemonstering kost geld
- Resultaat: probleem blijft bestaan en wordt meestal alleen maar groter.

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Waarom monster uit een slechte plek?

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Wat gaat er fout bij monstername?

- Helemaal geen bemonstering
- Verkeerde plek
- Te ondiep bemonsteren
- Verkeerd tijdstip (aaltjes populatie dynamica)
- Te weinig grond en wortels in het monster
- Lekker in de warme auto

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Wat gaat er fout in het laboratorium?

- Verkeerde vraagstelling aan het laboratorium
- Alleen wortels laten beoordelen
- Alleen grond laten onderzoeken (b.v. bij AM)
- Geen incubatiemethode gebruiken
- Geen soortbepaling (AM)

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Hoe moet het wel?

- Bemonsteren op het moment dat het zichtbaar is
- Steek planten uit met voldoende grond, zodanig dat het compact in een plastic zak past
- Bewaar de monsters koel en donker
- Breng monsters z.s.m. naar laboratorium
- Analyse grond én wortels
- Altijd analyse met incubatie

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Wat gaat er vervolgens fout?

- 'Voer eerst maar eens een natte grondontsmetting uit'
- Besmettingsniveau uit analyse van de slechte plek wordt basis
- Geen onderzoek naar de oorzaak
- De juiste stappen worden wel genomen maar in de verkeerde volgorde

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Stel het plan op de volgende manier op:

1. Waardoor is het probleem ontstaan?
2. Plan afhankelijk van aaltjessoorten en bouwplan
 - Bouwplan wijziging
 - Rassenkeuze
 - Groenbemesters
3. Aaltjesbemonsteringsschema
4. Aanvullende maatregelen
 - Natte grondontsmetting
 - Granulaat
 - Compost
 - Vanggewassen
 - Etc.

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Melo-intensief

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

slecht groeiende gewassen veroorzaakt door:

- aardappelpcysteaaltjes *Globodera* spp.
- bietencysteaaltjes *Heterodera* spp.
- wortellesieaaltjes *Pratylenchus* spp.
- wortelknobbelaaltjes ***Meloidogyne* spp.**
- vrijlevend wortelaaltjes *Trichodorus* spp.
- stengelaaltjes *Ditylenchus* spp.
- overige

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Meloidogyne soorten in Nederland

- *Meloidogyne naasi* – alleen op graminea
- *Meloidogyne hapla* – alleen op breedbladigen
- *Meloidogyne chitwoodi*
- *Meloidogyne fallax*
- *Meloidogyne minor*
- *Meloidogyne javanica*
- *Meloidogyne incognita*

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Waarom melo-intensief leaflet

- Meloidogyne chitwoodi quarantaine organisme
- Verspreiding gemakkelijk en snel via uitgangsmateriaal
- Grootste pakkans na sterk vermeerderend gewas
- Verschillen per laboratorium (monstergrootte, verwerking, PCR etc.)
- Vergelijkbare pakkans >90%

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Melo-intensief

- Bemonstering na aardappel
- Voor 15 november
- Bouwvoordiep
- Pakkans > 90% bij alle laboratoria
- (BLGG, Groene vlieg, HLB, Nemacontrol, Roba)
- Andere methodes: melo-indicatief

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Melo-intensief leaflet

- Gekozen voor digitale verspreiding
- Leaf let te bekijken en te downloaden op:

www.kennisakker.nl

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland

Bedankt
voor uw aandacht

Een initiatief van: Productschap Akkerbouw, Productschap Tuinbouw en LTO Nederland